Oplegnotities bij rapport Regionaal (be)grip?
Een onderzoek naar de governance van de Veiligheidsregio Limburg-Noord

Van: Rekenkamer Weert

Inleiding

In deze oplegnotitie geeft de Rekenkamer Weert drie verschillende toevoegingen aan het rapport 'Regionaal (be)grip?' van de samenwerkende rekenkamer(commissie)s in Noord- en Midden-Limburg.
Door de samenwerking van de 13 rekenkamer(commissie)s, heeft de Rekenkamer Weert ervaring opgedaan met een brede regionale samenwerking. De Rekenkamer Weert denkt dat deze ervaringen ook vertaald kunnen worden naar de eventuele samenwerking tussen gemeenteraden.
Doordat de Rekenkamer Weert een minderheid in de samenwerking is geweest, zijn niet alle inzichten zoals de Rekenkamer Weert die heeft opgedaan in het rapport terecht gekomen. Graag wil de Rekenkamer Weert deze inzichten met de gemeenteraad delen.
En tenslotte wil de Rekenkamer Weert aangeven dat een regionaal rapport mogelijk enkele toespitsingen naar de Weertse situatie nodig heeft en dus een oplegnotitie mogelijk altijd van belang is in dergelijke situaties.

1. Samenwerking

Tijdsinvestering
Om samen te werken met andere rekenkamer(commissie)s dient er in verhouding veel meer tijd geïnvesteerd te worden dan dat jezelf als rekenkamer nodig zou hebben om een onderzoek van de eigen gemeente te begeleiden. Bovendien is het resultaat altijd een compromis tussen de verschillende standpunten van de rekenkamer(commissie)s.
Als de Rekenkamer Weert dit mag vertalen naar de gemeenteraden dan dient de raad bij een samenwerking het belang van het onderwerp en de inzet aan tijd tegen elkaar af te wegen. De Rekenkamer Weert zou aanraden om alleen bij belangrijke onderwerpen te investeren in samenwerking met andere gemeenten en bij mogelijk minder belangrijke onderwerpen in de samenwerkingen minder energie te steken.

Ondersteuning van het secretariaat
De 13 rekenkamer(commissie)s hebben zeer veel ondersteuning gehad van het ambtelijk secretariaat. Dit ambtelijk secretariaat heeft veel tijd geïnvesteerd in de tijdsbewaking, samenwerking, afstemming en coördinatie. Het resultaat van het onderzoek is hierdoor positief beïnvloed. In analogie zou de samenwerking van de gemeenteraden ook een (zwaardere) ambtelijke ondersteuning nodig zijn. De Rekenkamer ziet hierbij een taak weggelegd voor de griffie. De Rekenkamer Weert denkt dat het noodzakelijk is om gemeentelijk overstijgende dossiers door een van de griffies van de samenwerkende gemeenten te laten coördineren en zo dus de verschillende dossiers die met samenwerking te maken hebben te verdelen over de diverse griffies. Hierdoor kunnen de gemeenteraadsleden beter en sneller geïnformeerd worden. De Rekenkamer Weert denkt dat hiervoor extra

uren bij de griffie noodzakelijk zijn omdat samenwerking tussen gemeenteraden meer tijd kost (vooral voor afstemming, coördinatie) dan bij dossiers die de eigen gemeente betreffen.
Gezien de toenemende samenwerkingen tussen de gemeenten (o.m. ten gevolgen van de drie decentralisaties) dient er volgens de Rekenkamer Weert hiervoor ook voorzieningen getroffen te worden voor de raden.

2. Inhoudelijke toevoegingen op het rapport

Nuancering aanbeveling 1: Stel de regionale opgaven centraal en wijk slechts beargumenteerd af.
'Hiervoor is nodig dat raadsleden leren te denken en handelen vanuit regionale opgaven, zonder ruimte voor lokale wensen geheel uit te sluiten' blz. 21 rapport. De Rekenkamer Weert denkt daarbij iets anders. Volgens de Rekenkamer Weert werk je met elkaar samen om er collectief beter van te worden. Waarom zou je anders samenwerken? De Veiligheidsregio is weliswaar een opgelegde samenwerking maar de Veiligheidsregio/het College van Weert dient duidelijk te maken aan de raad wat de voor- en nadelen van de samenwerking zijn voor de gemeente Weert. De raad kan dan haar afwegingen maken in welke mate de nadelen acceptabel zijn in relatie tot het collectief en of het zinvol en haalbaar (gezien de andere gemeenten in de samenwerking) is om het nadeel om te buigen.

Aanvulling aanbeveling 2: Raadsleden, wees proactief en creatief!
De Rekenkamer Weert wil hier graag aan toevoegen en **realist**. De invloed van de individuele gemeenteraad Weert is dit soort samenvoegingen beperkt geworden. Het gaat er niet om in de eigen gemeenteraad om een meerderheid te krijgen maar natuurlijk ook bij de samenwerkende partijen. Het is belangrijk om van tevoren goed in te schatten wat haalbaar is omdat veel energie steken in onhaalbare voorstellen of zienswijzen niet effectief is.
De aanbeveling van uitwisselen van informatie is volgens de Rekenkamer Weert de belangrijkste. (blz. 21) Echter, dit kost relatief veel tijd om dit degelijk op te zetten. Hier ligt een grote taak voor de griffiers, waar tijd, deskundigheid met betrekking tot informatiesystemen en dus geld voor nodig is.
De aanbeveling van de Rekenkamer Weert is dan ook: Maak een projectplan om de digitale informatie-uitwisseling tussen raden betreffende verschillende samenwerkingsverbanden mogelijk te maken.

3. Vertaling naar de Weertse situatie

Oplegnotitie
In aanbeveling 5 staat: 'Vertel het verhaal achter de cijfers en de inhoud van besluiten.' De Rekenkamer Weert vindt ook dat het College van Weert uitgebreider het verhaal dient te vertellen achter de cijfers en de inhoud van besluiten, maar dan gaat het veel meer over wat het een en ander voor Weert betekent. Het College kan in een oplegnotitie een vertaalslag maken over wat de ontwikkelingen voor Weert betekenen en welke voor- en nadelen er voor Weert aanhangen. De Rekenkamer Weert wil de inhoud van deze oplegnotitie niet helemaal gaan invullen maar de Rekenkamer kan zich voorstellen dat de raad concreet een aantal vragen formuleert welke inhoud een oplegnotie over een samenwerkingsverband dient te hebben, zodat de raad goede afwegingen kan maken.

4. Voornemen van de Rekenkamer Weert

Mogelijk zullen er meer rapporten van de Rekenkamer Weert worden aangeboden aan de raad waarbij het rapport in samenwerking met andere rekenkamer(commissie)s tot stand is gekomen. De Rekenkamer Weert heeft het voornemen om bij deze rapporten in principe een oplegnotitie er bij te voegen om de specifieke inzichten van de Rekenkamer Weert en mogelijk verdere vertaling van het rapport naar Weert mee te geven. Mocht de raad ook hiervoor specifieke behoefte hebben dan hoort de Rekenkamer Weert dit graag, maar indien er geen behoefte is aan oplegnotities dan staat de Rekenkamer daarvoor open.